

Stockholm
2022-05-20

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

fi.remissvar@regeringskansl
iet.se

fi.sba.bb@regeringskansliet.
se

Betänkandet (SOU 2022:12) ”Startlån till förstagångsköpare av bostad”

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad betänkande och får anföra följande. TU begränsar sitt yttrande till utredningens förslag om sekretess.

Sammanfattning

- TU avstyrker förslaget om sekretess för uppgifter om startlån till förstagångsköpare av bostad med undantag för uppgifter om nedskrivning eller avskrivning av lån på grund av sjukdom.
- Om förslaget ändå genomförs förordar TU att sekretessbestämmelsen utformas med ett rakt skaderekvisit, d v s med en presumtion för offentlighet.

Bakgrund och utredningsförslaget

I betänkandet föreslås att ett statligt startlån ska införas, riktat till dem som inte ägt en primär bostad de senaste 10 åren och som har behov av att låna mer än 85 procent av bostadens värde för att kunna genomföra ett köp. Syftet är att få fler förstagångsköpare att kunna klara kontantinsatsen till en ägd bostad. Den statliga garantin ska maximalt kunna omfatta belåningen mellan 85 och 95 procents belåningsgrad.

I betänkandet föreslås även att det införs en helt ny sekretessbestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen, OSL, (2009:400). Förslaget innebär att sekretess ska gälla om statlig kreditgaranti till startlån som lämnas till förstagångsköpare och avser uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. En uppgift får då inte lämnas ut om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Vid beslut i andra ärenden än sådana om nedsättning eller avskrivning av startlån till följd av sjukdom ska dock sekretessen inte gälla i fråga om beslut.

TU:s synpunkter

I betänkandet föreslås alltså en ny sekretessbestämmelse (i 28 kap. 9a § OSL). Bestämmelsen är utformad med ett omvänt skaderekvisit, d v s med en presumtion för sekretess.

Utredningen gör jämförelser (s 255 ff) med den bestämmelse som finns i 28 kap. 9 § om sekretess för uppgifter som gäller i ärenden om studiestöd och anför att man anser att ”uppgifter om att en person fått startlån är känsligare än om att en person mottagit studiestöd”.

TU kan inte dela den bedömningen. Enligt TU:s mening finns det skäl att ifrågasätta varför en uppgift om att en person mottagit startlån över huvud taget skulle anses vara ”känslig”.

Den svenska offentlighetslagstiftningen, väl förankrad i grundlag, bygger på att offentlighet är utgångspunkten och att inskränkningar i den endast tillåts om de kan motiveras nog. Några sådana motiv anføres inte i utredningen.

Mot den bakgrunden avstyrker TU den generellt föreslagna sekretessbestämmelsen. TU kan dock instämma i att det kan finnas ett sekretesskyddsbehov vid nedsättning eller avskrivning av startlån till följd av sjukdom och anser att bestämmelsen kan avgränsas till dessa situationer.

Skulle den generellt föreslagna sekretessbestämmelsen ändå genomföras förordar TU att den förses med ett rakt skaderekvisit, d v s med en presumtion för offentlighet.

TU

Johan Taubert
VD

Per Hultengård
Jurist